

Samouczek

ĆWICZENIA

z niemieckim za pan brat

Oglądaj, rozwiązuj, mów!

Vierundzwanzigste
Woche

w dwudziestym czwartym odcinku

➤ Ćwiczenia gramatyczne:

- Budowanie zdań z czasownikami modalnymi.
- Budowanie pytań o osoby, typu: *wer* oraz *mit wem, auf wen, über wen, bei wem ...*
- Zdania z czasownikami zwrotnymi
- Czas przyszły *Futur I* – budowa, ćwiczenia
- Szyk końcowy w zdaniu po spójniku *dass* (Zdania dopełnieniowe)
- Czas przeszły prosty *Präteritum* czasowników: *hatte, war*
- Zdania czasowe ze spójnikiem *als*

Już mam dość!

➤ Ćwiczenia leksykalne:

- Tłumaczenie zwrotów, słówek i zdań
- Dopasowywanie odpowiedzi do pytań
- Znaczenie słówka *mal* i *Mal*
- Znaczenie czasowników *wehtun, antun, Leid tun*
- Czasownik *kennen* z przedrostkami, np.: *auskennen, erkennen, wiedererkennen*

➤ Ćwiczenia usprawniające komunikację:

- Zadawanie pytań szczegółowych
- Tłumaczenie zdań
- Budowanie zdań z rozsypanych elementów

➤ Ćwiczenie kształtujące rozumienia ze słuchu – tłumaczenie znaczenia wybranych czasowników

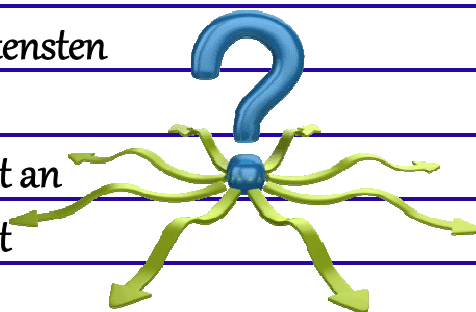
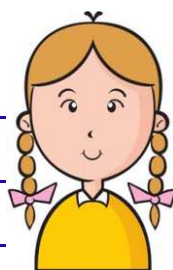
Staraj się zapamiętać!

als	jako, niż,
anders	inaczej, inny
arm	biedny
auskennen sich (mit / in) er kennt sich (mit / in) aus	znać się na czymś, orientować się gdzieś
bedeuten	znaczyć
dass	że
dumm	głupi
einfach	pojedynczy, prosty, po prostu
frei, die Freiheit *kein Plural	wolny; wolność, swoboda
endlich, Ende (das) *kein Plural	w końcu; koniec
erkältet; Erkältung (die), die Erkältungen	przeziębiony, przeziębienie
erklären; Erklärung (die), die Erklärungen	wyjaśniać, wyjaśnienie
erzählen von / über, Erzählung (die), die Erzählungen	opowiadać o, opowiadanie
frühstücken, das Frühstück, die Frühstücke	jeść śniadanie, śniadanie
(un)geduldig; Geduld (die);	(nie)cierpliwy; cierpliwość
Geld (das)	pieniądze
hatte	miałem, miał

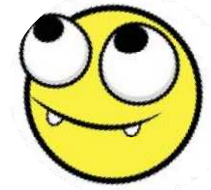

Staraj się zapamiętać!

jemand	ktoś
Kaffee (der), die Kaffees	kawa
kennen	znać
lockig	kręcony (o włosach)
lustig; Lust (die), die Lüste	wesoły, pocieszny, zabawny; ochota, pożądanie
Mädchen (das), die Mädchen	dziewczyna
mal; das Mal, die Male	raz(y), kiedyś
manchmal	czasami
oft – öfter – am öftesten häufig – häufiger – am häufigsten	często – częściej – najczęściej
schmecken , es schmeckt	smakować, smakuje
Schüler (der), die Schüler	uczeń
selten – seltener – am seltensten	rzadko
sofort	natychmiast
tun, es tut; antun, er tut an	czynić, robić; wyrządzać
vergessen, er vergisst	zapominać, on zapomina
war	byłem, był

Odnajdź odpowiedzi do zadanych pytań.

Wer ist lustig?

Worauf hast du Lust?

Wie lange muss ich noch warten?

Was gibt es heute zum Frühstück?

Wie findest du das Mädchen?

Wann gehst du mit deinen Freunden aus?

Wie oft besuchst du deine Familie in Deutschland?

selten, nur zweimal im Jahr

Kaffee, Brot und Birnen

samstags oder sonntags

noch zwei Stunden

Es ist schön.

mein Mann

aufs Kino

Spróbuj przetłumaczyć.

Du bist nur selten lustig.

Wie erklärst du dir das?

Sein wirklicher Name war anders.

Erzähl mal, wie es war.

Schmeckt dir das Frühstück?

Manchmal ist er dumm.

Ich will mit dir nichts zu tun haben.

Es ist nicht einfach, geduldig zu sein.

Nie daj plamy!

Jemand kennt dich.

Du kannst dich auf mich verlassen.

Tu mir das nie wieder an!

Der Lehrer hatte mit seinen Schülern nie Geduld.

Hattest du wirklich blonde lockige Haare?

Die Zeiten sind schon vorbei.

Hast du Lust auf einen heißen Milchkaffee?

Gestern war ich noch arm, heute habe ich viel Geld. *du.*

Dodaj do podanych zdań czasowniki modalne.

Ich **bin** wieder frei. (**wollen**)
Ich ... wieder frei **sein**.

Das **ist** nicht das Ende. (**müssen**)
Das ... nicht das Ende

Frühstücken Sie schon? (**möchte...**)
... Sie schon ...?

Ich bin nicht mehr
dumm!

Was **tue** ich jetzt? (**sollen**)
... .. ich?

Ich **bitte** ums Wort. (**dürfen**)
... ich ums Wort ... ?

Parkst du das Auto hier auf der Straße? (**dürfen**)
... du? ..?

Erklären Sie mir bitte, was das Wort bedeutet? (**können**)
....., was das Wort bedeutet?

Hast du manchmal Geduld mit deinen Kindern? (**können**)
... ..? ..?

Pamiętaj!

Czasownik modalny stoi na drugiej pozycji w zdaniu,
a bezokolicznik innego czasownika stoi na końcu zdania.

Odnajdź tłumaczenie do pary.

drei mal vier

Das ist nun mal so.

Warst du mal da?

Besuch mich doch mal!

Sag mal!

Sieh mal!

wieder mal

Machst du bitte mal das Buch zu!?

das erste Mal

erst mal

Erklären Sie mir das zum letzten Mal!

nächstes Mal

Mal – określony punkt czasowy

Tak to już jest.

Powiedz!

najpierw

Spójrz!

Zamkniesz proszę książkę!?

Niech mi pan to wyjaśni ostatni raz.

Byłeś tam już kiedyś?

znowu

następnym razem

Odwiedź mnie kiedyś!

pierwszy raz

trzy razy cztery

mal – razy, kiedyś, (sprawia że rozkaz lub pytanie jest przyjaźniejsze)

Uzupełnij tłumaczenia.

aufregen sich **über**

Über wen regst du dich auf?

Na kogo _____?

denken **an**

An wen _____?

O kim myślicie?

erzählen **von**

Von wem erzählst du die Geschichte?

_____?

glauben **an**

An wen _____?

W kogo trzeba wierzyć?

interessieren sich **für**

Für wen interessieren Sie sich?

_____?

spielen **gegen**

Gegen _____?

Przeciw komu gramy dzisiaj?

sprechen **mit**

Mit wem wollen Sie sprechen?

_____?

warten **auf**

_____ wen _____?

Na kogo on czeka?

wohnen **bei**

_____ _____ _____?

U kogo mieszkasz?

przyimek + Dativ
mit, bei, ... + **wem**?

przyimek + Akkusativ
für, gegen, ... + **wen**?

Von wem verabschiedet er sich?

Dokończ pytania zgodnie z tłumaczeniem.

Ich freue mich über deinen Besuch.

Wer freu... sich meinen Besuch?

Kto cieszy się z moich odwiedzin?

Sieh mal, er setzt sich auf deinen Platz!

Wer meinen Platz?

Kto siada na moim miejscu?

Im Herbst erkälten wir uns immer wieder.

Wer?

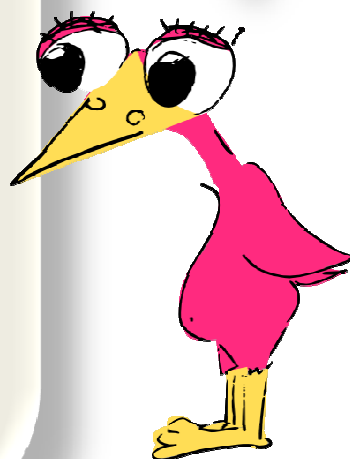
Kto wciąż przeziębiał się jesienią?

Er hält sich für euren Freund.

?

Kto uważa się za naszego przyjaciela?

Wer kann mir
helfen?

ich freue **mich**

wir freuen **uns**

du freust **dich**

ihr freut **euch**

er, sie, es freut **sich**

sie, Sie freuen **sich**

aufregen sich über

denerwować się na kogoś

erkälten sich

przeziębować się

freuen sich über

cieszyć się z

halten sich für

uznawać się za

setzen sich auf

siadać na

treffen sich mit

spotykać się z

verlassen sich auf

polegać na

Ich **rege** mich selten **über** meine Kinder **auf**.

Über wen **regst** du selten?

Na kogo rzadko się denerwujesz?

Du kannst **dich** **auf** **mich** **verlassen**.

..... **wen** kann ich?

Na kim mogę polegać?

Triffst du **dich** heute **mit** **deinem** **Freund**?

Was? Mit soll ich heute?

Co? Z kim mam się dzisiaj spotkać?

Ich **halte** mich **für** seine Mutter.

..... **du**?

Za kogo ty się uważasz?

Futur I – czas przyszły

Futur I = werden + Infinitiv

Przykłady zdań.

Ich **werde** schon nach Hause **gehen**.

Pójdę już do domu.

Wann **wirst** du Deutsch **lernen**?

Kiedy będziesz uczyć się niemieckiego?

Wer **wird** mir **helfen**?

Kto mi pomoże?

Werdet ihr mich heute **besuchen**?*

Czy mnie dzisiaj odwiedzicie?

ich **werde**

wir **werden**

du **wirst**

ihr **werdet**

er, sie, es **wird**

sie, Sie **werden**

Czasownik posiłkowy **werden** jest odmieniany i zajmuje drugie miejsce w zdaniu.

*W pytaniach o rozstrzygnięcie czasownik **werden** stoi na pierwszym miejscu.

Napisz te same zadania w czasie przyszłym Futur 1.

Wir erzählen dir , wie unser Urlaub war. Opowiadamy ci, jaki był nasz urlop.

Wir ... dir ... , wie unser Urlaub war. Opowiemy ci, jaki był nasz urlop.

Wir frühstücken immer um zehn Uhr. Jemy śniadanie zawsze o dziesiątej godzinie.

... .. immer Będziemy jeść śniadanie zawsze o dziesiątej godzinie.

Du bedeutest mir immer sehr viel. Zawsze dla mnie bardzo dużo znaczysz.

Du Będziesz dla mnie zawsze bardzo dużo znaczyć.

Napisz te same zadania w czasie teraźniejszym Präsens.

Am Montag werden wir die Klassenarbeit schreiben. W poniedziałek będziemy pisać pracę klasową.

... .. die Klassenarbeit. W poniedziałek piszemy pracę klasową.

Werdet ihr mich besuchen? Odwiedzicie mnie?

... .. ? Odwiedzicie mnie?

Wirst du mir das noch einmal erklären? Wyjaśnisz mi to jeszcze raz?

... .. ? Wyjaśnisz mi to jeszcze raz?

ich werde	wir werden
du wirst	ihr werdet
er, sie, es wird	sie, Sie werden

Wstaw pary czasowników w odpowiednie miejsca, w odpowiedniej formie.

Das Mädchen als Schülerin ... zur Schule dunkle Kleider

sollen - schreiben

sollen - haben

Ihr ... noch in euren Zimmern Ordnung

Wo ... man die Hausaufgaben ... ?

Was ... du heute zum Frühstück ... ?

... du die Frage anders ... ?

In meinem Deutschkurs ... man nur Deutsch

... du mir bitte die grammatische Regel noch einmal ... ?

Du ... mehr Geduld mit deinen Kindern

Auf Deutschlernen ... ich Lust

Der neue Schüler ... wieder erkältet

Du als meine Mutter ... den Kindertag nicht

können - formulieren

können - erklären

wollen - haben

möchte... - essen

müssen - tragen

müssen - machen

müssen - sein

dürfen - sprechen

dürfen - vergessen

Dokończ zdania zgodnie z tłumaczeniem, skorzystaj z odpowiedzi.

Ich muss meinem Sohn sagen, **ze** powinien mi częściej pomagać.

Er sagt mir, **ze** jego rodzice mi jutro wszystko opowiedzą.

Vergiss nicht, **ze** moje dziecko bardzo wiele dla mnie znaczy.

Weißt du, **ze** Peter zakłada tylko markowe ciuchy?

Ich sage dir, **ze** czekam na szczęśliwy koniec.

Jeder weiß, **ze** nauczyciel matematyki jest niecierpliwy.

Er **soll** mir häufiger helfen.

Der Mathelehrer **ist** ungeduldig.

Mein Kind **bedeutet** mir sehr viel.

Ich **warte** auf das glückliche Ende.

Peter **zieht** nur Markenklamotten **an**.

Seine Eltern **erzählen** mir morgen alles.

Ich **bin** erkältet.

Sie **ist** so dumm.

Ich **will** frei bleiben.

Wir **haben** kein Geld.

Du **bist** sehr oft lustig.

Ihre Tochter **steht** sofort **auf**.

Weißt du, **ze** jestem przeziębiony?

Ich weiß, **ze** jesteś bardzo często wesoły.

Ist das wirklich so, **ze** ona jest tak głupia?

Du musst es wissen, **ze** nie mamy pieniędzy.

Du sollst es verstehen, **ze** chcę pozostać wolny.

Die Mutter will, **ze**by jej córka natychmiast wstała.

podmiot

reszta zdania

orzeczenie

ich

Sport

mache

Zdanie
główne

,dass

ich

mein Zimmer

aufmache

Zdanie z czasownikiem rozdzielnie złożonym

ich

dich

verstehen will

Zdanie z z czasownikiem modalnym

uzupełnij luki .

Heute ... ich etwas Gutes.

Dzisiaj zrobię coś dobrego.

Wohin soll ich meine Klamotten

Gdzie mam położyć (schować) swoje ciuchy?

Steh sofort auf und ... endlich etwas!

Wstań natychmiast i rób coś w końcu.

Worte können

Słowa mogą ranić (krzywdzić).

Es ... mir Leid.

Przykro mi.

Was kann ich für Sie ...?

Co mogę dla pani zrobić? Czego pan sobie życzy?

Ich kann ... , was ich will.

Mogę robić co chcę.

Wie kannst du mir das ... ?

Jak możesz mnie tak krzywdzić?

... du etwas für mich?

Zrobisz coś dla mnie?

Ich ..., was ich kann.

Zrobię co mogę (co w mojej mocy).

... dir noch die linke Hand ...?

Boli cię jeszcze lewa ręka?

So etwas ... man jemandem nicht

Czegoś takiego się nie robi.

Es ist wirklich wichtig, was man sagt oder

To jest naprawdę ważne, co się mówi i robi (czyni).

Ein langer Urlaub ... ihm wirklich gut.

Długi urlop prawdę mu dobrze robi.

ich **tu(e)**

du **tust**

er/sie/es **tut**

wir **tun**

ihr **tut**

sie/Sie **tun**

antun wyrządzać (krzywdę)

tun czynić, robić

Leid tun (jemandem) robić komuś krzywdę, sprawiać komuś przykrość

wehtun boleć, dolegać, krzywdzić

Wstaw w czasie przeszłym Präteritum odpowiednie formy czasowników: hatte i war.

Letzte Woche ich Grippe.

W ostatnim tygodniu miałam gripę.

..... du schon in dem neuen Theater?

Byłeś już w nowym teatrze?

..... ihr viele Freunde in der Grundschule?

Czy mieliście wielu przyjaciół w szkole podstawowej?

Wer von euch einmal zu viel Geld?

Kto z was miał kiedyś za dużo pieniędzy?

Frau Fuchs, Sie keinen Spaß am Tanzen?

Frau Fuchs, czy nie miała pani radości z tańczenia?

..... ihr in den Herbstferien im Gebirge.

Czy byliście w ferie jesienne w górach.

..... du Angst?

Czy bałeś się?

Er gutaussehend und schwarze Haare.

On był przystojny i miał czarne włosy.

Frau Müller nicht im Konzert, denn sie Besuch.

Pani Müller nie była na koncercie, gdyż miała odwiedziny.

..... ihr Probleme mit Präteritumformen von sein und haben?

Czy mieliście problemy z formami czasu przeszłego czasowników być i mieć?

Odmiana czasowników <i>być</i> i <i>mieć</i>			
ich	---	war	hatte
du	-st	warst	hattest
er/sie/es	---	war	hatte
wir	-(e)n	waren	hatten
ihr	-t	wart	hattet
sie / Sie	-(e)n	waren	hatten

auskennen sich in orientować się w
auskennen sich mit znać się na czymś
erkennen an + Dat rozróżnić, rozpoznać, diagnozować po
czymś
kennen znać
kennen lernen (za)poznawać kogoś, coś
kennen lernen sich (za)poznawać się
wiedererkennen rozpoznać (po jakimś czasie)

... ihr euch schon?

... ihr ... **in** Warschau ...?

Wann ... wir?

Wie ... man, dass die Liebe vorbei ist?

Uzupetnij zdania o podane w podpowiedziach czasowniki.

können móc, umieć, potrafić

Ich kann „können“ von
„kennen“
unterscheiden.

Willst du meinen neuen Freund?

Woran ... man eine Erkältung ...?

Ich ... dich **an** deinem freundlichen Lächeln.

Am ersten Schultag die Schüler

Mein Bruder sehr gut **mit** Computern

... ihr mich nach so vielen Jahren ...?

Usłyszysz wyjaśnienia, dopasuj do nich czasowniki.

besuchen

erkältet sein

erklären

frühstücken

hatten

kennen

kaufen

laufen

Przetłumacz na język niemiecki.

Ta dziewczyna była ładniejsza od ciebie.

D M w s a d .

Czy twój wujek pracuje jako nauczyciel?

A d O a L ?

Od kiedy on jest biedny?

S w i e a ?

Nasz urlop się kończy.

U U g z E .

Niemiecki jest łatwy.

D i e .

Czy masz wolny piątek?

H d d F f ?

To nie było tak łatwe do wyjaśnienia.

E w n s e z e .

O której godzinie jecie śniadanie?

U w v U f i ?

Czy smakują ci te gruszki?

S d d B ?

Czy twój przyjaciel ma kręcone włosy?

H d F l H ?

Ta dziewczyna rzadko ubiera ciemne sukienki.

D M z s d K a .

Ułóż zdania z als według kolejności.
Pamiętaj o odmianie czasowników hatte i war.
Przetłumacz zdania.

Als (**Herr Müller** - **hatte** - noch viel Geld), hatte er viele Freunde.

Als (**ich** - **war** - in Deutschland - zum ersten mal), war ich 10 Jahre alt.

Hattet ihr mehr Freiheit, als (**ihr** - **war** - noch jung)?

Als (**ich** - **war** - erkältet), hatte ich einen starken Schnupfen.

Wir (**war** - wirklich unglücklich), als (**unser Urlaub** - **war** - zu Ende).

Als (**wir** - **hatte** - noch Großeltern), waren wir jeden Sommer bei ihnen.

Wir waren sehr glücklich, als (**wir** - **hatte** - aus Deutschland - den Besuch).

Odmiana

ich **war, hatte**

du **warst, hattest**

er/sie/es **war, hatte**

wir **waren, hatten**

ihr **wart, hattet**

sie / Sie **waren, hatten**

Ściaga

Als meine Mutter in Deutschland **war**, **hatte ich** zu Hause mehr zu tun.

Ich hatte zu Hause mehr zu tun, als meine Mutter in Deutschland **war**.

Ustal poprawną kolejność w zdaniach i dopasuj tłumaczenia.

Er dumm einfach ist.

Du nichts darfst vergessen.

Ich deine auf Erklärung warte.

Schmeckt der dir Kaffee kalte?

Er hatte aber, viel Geld keine Freiheit.

Deine sehr interessant finde Erzählung ich.

Weißt du, bist dass mein Sonnenschein du?

On jest po prostu głupi.

Nie wolno ci niczego zapomnieć.

Czy smakuje ci zimna kawa?

Twoje opowiadanie uważam za bardzo interesujące.

Czekam na twoje wyjaśnienie.

Wiesz, że jesteś moim słońcem?

On miał dużo pieniędzy, ale żadnej swobody

Ja to umiem!

Staraj się zapamiętać!

als

anders

arm

auskennen sich (mit / in) er kennt sich (mit / in) aus

bedeuten

dass

dumm

einfach

frei, die Freiheit *kein Plural

endlich, Ende (das) *kein Plural

erkältet; Erkältung (die), die Erkältungen

erklären; Erklärung (die), die Erklärungen

erzählen von / über,

Erzählung (die), die Erzählungen

frühstücken, das Frühstück, die Frühstücke

(un)geduldig; Geduld (die);

Geld (das)

hatte

Staraj się zapamiętać!

jemand

Kaffee (der), die Kaffees

kennen

lockig

lustig;

Lust (die), die Lüste

Mädchen (das), die Mädchen

mal; das Mal, die Male

manchmal

oft – öfter – am öftesten

häufig – häufiger – am häufigsten

schmecken, es schmeckt

Schüler (der), die Schüler

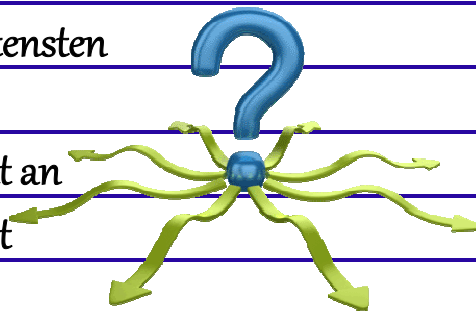
selten – seltener – am seltensten

sofort

tun, es tut; antun, er tut an

vergessen, er vergisst

war

Tschüss

